

Infocenter

12.08.16

From: niela@mail.bg
Sent: 02 декември 2020 г. 11:24
To: kpv1@parliament.bg; infocenter@parliament.bg
Subject: [BULK] Становище относно ЗИД за НПК сигн.002-01-64
Attachments: Становище_ЗИД_НПК.pdf
Importance: Low

Здравейте,

Приложено изпращаме становище на Единение за семейството и децата относно ЗИД на НПК .

Даниела Николова

Mail.bg дава 50 GB на всеки потребител! Работи от вкъщи!

До: г-жа Цвета Караянчева,
Председател на Народното събрание
на Република България,
Председателя и членовете на Парламентарната
комисия по правни въпроси към НС,
Председателя и членовете на Парламентарната
комисия по младежта и спорта
Председателя и членовете на Комисията по труд,
социална и демографска политика
Парламентарна група на ПП ГЕРБ,
Парламентарна група на ПП БСП
Парламентарна група на Обединени патриоти
Парламентарна група на ПП ДПС
Парламентарна група на ПП Воля
Депутатите от ПП Атака
и всички независими депутати

СТАНОВИЩЕ

на Сдружение „Единение за семейството и децата“
относно Проект за Закон за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния
кодекс, сигнатура 002-01-64

Уважаеми дами и господа,

Като сдружение, работещо в обществена полза за защита правата на децата и семействата, ние смятаме, че има нужда от по-ефективно производство касаещо случаи на насилие над жени и деца, което се състои в своевременно и задължително обработване на всички сигнали за насилие от страна на Прокуратурата, защото в момента се вижда, как жалби на граждани не се обработват с години, а това води и до фатални последствия.

Същевременно изразяваме своето несъгласие със ЗИД на НПК, защото забелязваме редица пропуски.

На първо място отбелязваме, че не е редно защитавайки или разширявайки дадени права, това да става в противоречие със или за сметка на други права.

Предлаганият ЗИД на НПК упълномощава Прокуратурата с несвойствени функции, на база на субективни преценки, без съд, да ограничава или прехвърля родителски права, на база на прекалено неясната постановка за „най-добър интерес на детето“. Прокуратурата е само страна в съдебния процес и не е редно да ѝ бъде позволено да манипулира процеса.

Липсата на присъствие на адвокат по време на разпит на непълнолетни лица нарушава грубо правата на детето.

Предлаганият ЗИД на НПК в редица членове отнема правата на родителите по чл.47 от Конституцията на България, правата на детето да получава грижа и закрила от своите родители, като ги прехвърля към други субекти по преценка на прокурора и без съд.

Като се разширяват правата на детето да бъде придружавано от лице по свой избор, то самото се поставя в риск, да вземе грешно решение предвид своята незрялост. А регулатор и коректор на тези решения е пак прокурора.

В ЗИД на НПК за пореден път се наблюдава преотстъпване на функциите на държавата на частни организации, с което се нарушава правото на гражданите на търсене на отговорност от държавния служител и може да доведе до изкривяване на обективната истина.

Основни забележки:

Първа забележка

Позоваване на „най-добрия интерес на детето“ по субективна преценка на прокурор може да отнеме правото на детето да бъде придружавано в съдебните заседания, в действията по разследването и в другите процесуални действия, които се провеждат с участието на непълнолетния обвиняем на досъдебното производство, от родител, попечител или друго лице, което по закон полага грижи за него.

Това се отнася и до лицата, придружаващи детето при неговия разпит, дори до информирането на родителя, попечителя или лицето, което по закон полага грижи за обвиняемия.

От една страна понятието „най-добър интерес на детето“ не е правно изчерпателно, подлежи на субективно тълкуване и е не достатъчно надеждно и съотносимо на сериозните последствия, които поражда.

От друга страна, в условие на разделение на властите установяването на родителските права, настойничеството и попечителството е уредено в Семейния кодекс и е в правомощията на Съда, а не на Прокуратурата. Чрез оценката и последствията от прилагането на това понятие се прехвърлят на практика правомощията на Съда към Прокуратурата.

Ние вярваме, че случаите в които се изисква дистанциране на родителите от досъдебното и съдебното са толкова малък дял от общите случаи, че би могло да се опишат обективни и ясни критерии за тях, без да се използват такива широки понятия като „най-добър интерес“. Вярваме, че това е по силите на нашите законодатели.

Втора забележка

ЗИД на НПК разширява процесуалните права на пострадалите, като добавя **правото им да бъдат придружавани от лице по техен избор.** (Чл. 385в. (1))

Това право, обаче, влиза в противоречие на правата на детето да бъде закриляно от своите родители, настойници, полагащи грижи, както и на правата на родителите по чл.47 на Конституцията на България.

Дава се възможност дете, което не е дееспособно или е ограничено дееспособно именно защото не е достигнало до необходимата житейска зрялост, да взема самостоятелни решения в изключително сложни житейски ситуации- а именно при наличие на престъпление.

Дори това може да му бъде насила наложено, защото родителите са изключени по субективна преценка на прокурор.

Предоставяне на информация за следствените действия може да се извърши и на посочено от детето лице, като родителят може и да не научи, че детето му е следствено. Това пак се извършва по субективна оценка на прокуратурата.

Смятаме за скандално това, че се допуска родителите изобщо да не бъдат уведомени, че непълнолетния е обвиняем!

Няма никаква логична причина родителите да нямат право да получат видеозапис, аудиозапис, когато собствените им деца са обвиняеми, на основание, че това може да затрудни производството.

Същевременно не става ясно по какви обективни критерии прокурор ще вземе такова решение.

Трета забележка

Огромн недостатък е фактът, че законът не предвижда присъствието на адвокат на детето по време на разпита.

Адвокатът е заменен от социален работник, който по принцип няма необходимото юридическо образование, за да може ефективно да защитава детето.

Това поставя въпроса чии интереси се защитават, защото в това отношение НПК явно нарушава правата на детето.

Четвърта забележка

Участие на НПО в досъдебното производство

Изцяло отхвърляме създаването на глава втора „а“: ИНДИВИДУАЛНА ОЦЕНКА НА ПОСТРАДАЛИТЕ ОТ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, както и всички членове, които включват организациите за подкрепа на пострадали.

Аргументите ни за това са, че, от една страна не може да им се търси отговорност на държавния служител за причинени вреди.

От друга страна те могат да бъдат и заинтересовани и зависими по време на изработване на индивидуалните оценки, защото законът не изключва те да са доставчици на социални услуги за същото лице, които услуги да зависят от изработената от тях оценка на потребностите

Пета забележка:

Въвеждане на специализирани прокурори

Чл. 385. По делата за престъпления, извършени от непълнолетни, досъдебното производство се провежда от определени разследващи органи и от прокурори със специална подготовка в областта на правата на детето. “

Специализацията е нож с две остриета. Тя може да доведе до негативни ефекти, поради ограничения брой прокурори, които могат да се включат, както и до други негативни ефекти, касаещи специализирана прокуратура, станали обществено известни в последно време.

Като извод, считаме, че е сгрешен духът на законопроекта и го отхвърляме изцяло.

С уважение:

/Даниела Николова, председател/

01.12.2020

гр.Варна

Приложение с извадки от засегащите в изложението на Единение за семейството и децата членове от НПК (ЗИД на НПК)

Чл. 385а. Освен правата по чл. 55 непълнолетният обвиняем има право:

2. да бъде придружаван в съдебните заседания от родител, попечител или друго лице, което по закон полага грижи за него, **а когато това е в неговия най-добър интерес и няма да затрудни наказателното производство**, и в действията по разследването и в другите процесуални действия, които се провеждат с участието на непълнолетния обвиняем на досъдебното производство;

" Чл. 385а. (2) Вместо на лицето по ал. 1, информацията се предоставя на друго пълнолетно лице, посочено от непълнолетния обвиняем и одобрено от наблюдаващия прокурор, когато:

1. информирането на родителя, попечителя или лицето, което по закон полага грижи за обвиняемия, **е в противоречие с неговия най-добър интерес** или може да затрудни наказателното производство"

"Придружаване на непълнолетния обвиняем Чл. 385в."

"§ 13. Член 388 се изменя така: „Лица, които могат да участват при разпита на непълнолетния“
"(2) На разпита в досъдебното производство може да присъства и родител, попечител или друго лице, което по закон полага грижи за обвиняемия, когато по преценка на наблюдаващия прокурор това е в най-добрия интерес на непълнолетния и няма да затрудни наказателното производство."

" Чл. 385а. (2) Вместо на лицето по ал. 1, информацията се предоставя на друго пълнолетно лице, посочено от непълнолетния обвиняем и одобрено от наблюдаващия прокурор, когато:

1. информирането на родителя, попечителя или лицето, което по закон полага грижи за обвиняемия, **е в противоречие с неговия най-добър интерес** или може да затрудни наказателното производство"

Чл. 385в. (1) Непълнолетният обвиняем се придружава в съдебното заседание, в което участва, от пълнолетен, различен от родител, попечител или друго лице, което по закон полага грижи за него, когато:

1. присъствието на родителя, попечителя или лицето, което по закон полага грижи за него, **е в противоречие с най-добрия интерес на обвиняемия** или може да затрудни наказателното производство;

Чл. 7б. (2) Органите на Министерството на вътрешните работи, следователите или **организациите за подкрепа на пострадали**, установили първоначален контакт с пострадалия, извършват без излишно забавяне индивидуалната оценка на основата на разговор с лицето.

Чл. 7г. (3) Членовете на екипа вземат съвместно решение относно необходимите действия, които следва да бъдат предприети за целите на извършването на оценката.

"1. „Организация за подкрепа на пострадали“ е юридическо лице с нестопанска цел, създадено при условията на българското законодателство и регистрирано в обществена полза, което безплатно оказва подкрепа на пострадали от престъпления и при подходящи условия допълва действията на държавата в този отношение."